

УДК 620.91: 330.567.4

Науменко В.В.

зав. сектору Запорізького НДЕКЦ МВС

## **ОСОБЛИВОСТІ ВИЗНАЧЕННЯ МОМЕНТУ ВИНИКНЕННЯ НЕБЕЗПЕКИ ДЛЯ РУХУ**

Визначення моменту виникнення небезпеки для руху водія в умовах, що передували ДТП, нерідко пов'язане з певними труднощами. Згідно п. 12.3 Правил дорожнього руху України «У разі виникнення небезпеки для руху або перешкоди, яку водій об'єктивно спроможний виявити, він повинен негайно вжити заходів для зменшення швидкості аж до зупинки транспортного засобу або безпечного для інших учасників руху об'їзду перешкоди» [1]. Однак в Правилах дорожнього руху України взагалі відсутнє поняття «момент виникнення небезпеки». Внаслідок цього, для встановлення моменту, коли водій повинен був застосовувати заходи щодо запобігання події, доводиться вирішувати питання, як та коли в дорожній обстановці водію слід було оцінити дії учасників дорожнього руху такими, що створили небезпеку для руху.

Це питання експерти-автотехніки вирішують за допомогою методичних рекомендацій по проведенню автотехнічних експертиз, які як правило не відомі водіям, тому водії вирішують виходячи із свого особистого досвіду. Однак досвід водіїв не однаковий, а прийняті в експертній практиці загальні положення не завжди відповідають об'єктивним обставинам пригоди, тому і при вирішенні питання про момент виникнення небезпеки в певних випадках інколи відсутній єдиний підхід. Тому в одній конкретній дорожній ситуації якщо прийняти різні моменти виникнення небезпеки для руху, водій може як мати технічну можливість уникнути ДТП так і ні.

Отже правильне та своєчасне сприйняття водієм конкретну дорожню ситуацію як небезпечну, та вибір моменту виникнення небезпеки для руху, що відповідає такій ситуації має вирішальне значення при проведенні автотехнічних досліджень. Однак в Правилах дорожнього руху України та в коментарях до них відсутні рекомендації водію про те, як і в який момент він повинен оцінити ситуацію як небезпечну. Згідно методичних рекомендацій, які використовуються експертами при проведенні автотехнічних досліджень, в певних ситуаціях можна навести об'єктивні аргументи на користь вибору виникнення моменту небезпеки за різними варіантами.

Таким чином в Правилах дорожнього руху необхідно додати інформацію щодо поняття моменту виникнення небезпеки для руху, а в коментарях до них навести рекомендації водію, як і в який момент він повинен оцінити ситуацію як небезпечну. Чітке розмежування технічного та правового аспектів є шлях до усунення суперечності при встановленні моменту виникнення небезпеки для руху.

У методичних рекомендаціях, які використовуються при проведенні автотехнічних досліджень необхідно розробити єдиний підхід до вибору моменту виникнення небезпеки для руху (з урахуванням різноманіття дорожньо-транспортних ситуацій) та прийняти за основу всіма експертними установами України з метою проведення повного, об'єктивного та всебічного дослідження при проведенні автотехнічних експертиз.

### **СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ**

1. Методические рекомендации по производству автотехнической экспертизы. М., 1971.
2. Правила дорожнього руху. Офіційне видання: – Дніпро: «Монолит», 2019. - 68 с.